

Love

for

Selskabet for Efterslægten.

I.

§ 1.

Selskabet er Efterslægten helliget. Sit Valgsprog tro er det efter denne Bestemmelse gaaet frem med jævne og stadige Skridt. Ved gode Borgeres forenede Bestræbelser og ædle Understøttelse er det bragt til en Grad af Modenhed. — Hvad Selskabet her har erhvervet, dets Ejendoms-Gaard, dets Bog- og Naturaliesamling, det, hvad det nu ejer, eller herefter kan komme til at eje, skal derfor ene og alene anvendes til Ungdommens Undervisning i nyttige Kundskaber, og til gavnlig Oplysnings Udbredelse blandt menige Mand. Selskabet fortsætter sine Bestræbelser til at opnaa disse Hensigter ved følgende Midler:

1) Forelæsninger. Det vil derfor formaa nogle af dets Medlemmer, som have Lyst og Evne til at foredrage uden Betaling saadanne Videnskaber, som kunne være nyttige for den tilkommende Borger, særdeles den ustuderede, som ikke læres i de almindelige Skoler eller private Undervisninger, i det mindste ikke paa samme Maade.

2) En Bogsamling. Denne skal fornemmeligen bestaa af to Slags Skrifter, dels saadanne, som kunne tjene

Ungdommen til en morende og gavnlig Læsning, dels saadanne, som Lærere og Opdragere selv med Nytte kunne bruge til de unges Undervisning og Anførsel.

3) Udgivning, saavel af Viser som Skolebøger, og andre mere eller mindre betydelige Skrifter for Almuen, hvorved denne efterhaanden kunde faa Smag paa Læsning, bringes til at tænke ordentlig, og saaledes blive mere og mere oplyst.

4) Endelig en Realskole for Drengsbørn, i hvilken der skal gives Undervisning i saadanne Videnskaber, som ere nødvendige for enhver oplyst og dædlig Statsborger, hvad Fag han end bestemmes til at leve eller virke i.

De under 1—4 anviste »Midler« til Opnaaelse af Selskabets Formaal »Ungdommens Undervisning i nyttige Kundskaber og til gavnlig Oplysnings Udbredelse blandt menige Mand« skal dog ikke være de eneste Midler, ved hvilke Selskabet skal være berettiget til at søge sit Formaal gennemført, ej heller skal Selskabet være bundet til de under 1—4 nævnte Midler. Selskabet skal kunne anvende sine Indtægter og sin Formue paa enhver Maade, som efter dets Mening kan bidrage til Gennemførelse af dets ovennævnte Formaal.

§ 2.

Alt hvad som bespares af Selskabets mulige Indtægter, saavel som hvad derfor eller paa anden Maade er erhvervet eller erhverves, bliver dets og dets Stiftelsers ugenkaldelige Ejendom, saa at ingen, der er, eller har været Medlem af Selskabet, eller disses Arvinger, nogensinde, end ikke om Selskabet i Tiden, med Formodning, skulde kunne ophøre, skal have mindste Ret til noget af denne Ejendom, mindre til at paastaa samme delt.

§ 3.

Selskabets nuværende Medlemmer have det Haab til Efterkommene, at de ville vaage for dets Stiftelsers Ved-

ligeholdelse. -- Skulde samme ikke desto mindre formedelst uformodentlige og uforhinderlige Tilfælde en Gang i Tiden ophøre, fastsættes det i Hensigt til Selskabets Formaal, og den foregaaende § 2, herved end ydermere, at Stiftelsen i saa Fald enten skal vedblive uforandret under offentlig Bestyrelse, eller, naar saadant ej var gørligt, eller og dets Bestræbelser formedelst andre Indretninger i Staten maatte agtes mindre nyttige, dens Kapitaler henlægges til en anden offentlig Stiftelse, hvis Hensigt stemmer nærmest overens med Selskabets.

§ 4.

Før at forebygge al Tvetydighed angaaende, naar Selskabet, som ophørt, skal anses at trænge til offentlig Bestyrelse, og hvem der i saa Fald skal være berettiget til at antage sig samme, samt videre at give Samtykke, forinden dets Midler til andet Brug henlægges, fastsættes:

1) At, da Selskabet har den Udsigt, at kunne i Tiden bestaa og virke frem til sin Hensigt, endog uden alt Bidrag af dets Medlemmer, saa skal Selskabet, om det endog ingen kontribuerende Medlemmer havde, af saadan Aarsag ikke anses ophørt eller hævet, saa længe det kun har en eller flere, der vedblive at bestyre én eller flere af dets Indretninger og Stiftelser overensstemmende med disse i Selskabets Love vedtagne Hensigter. -- Men hændes det sig, at Selskabet forladt af kontribuerende Medlemmer i et ganske Aar aldeles intet har virket i Overensstemmelse med nogen af sine Hensigter da skal det først anses for at være ophørt, og i det Tilfælde, at det offentlige har Ret til at anlage sig samme.

2) At Københavns 32 Mænd, denne valgte Samling af agtede Borgere, i saa Fald blive de, Selskabet anbefaler sine Anlæg, til hvilken Ende det ikke blot berettiger disse til, fra den bestemte Tidspunkt af, at tilse og vaage over, at Selskabets Midler anvendes i Overensstemmelse med dets Love og de deri angivne Hensigter, men og udtrykkelig

4

bestemmer, at dets Møller, om end dets Hensigter ej længer kunde opnaas, eller formodetst andre Indretninger i Staten maatte anses overflødige, dog ej uden disses udtrykkelige Samtykke til nogen anden offentlig Stiftelse maa henlægges. Skulde det mod Formodning indtræffe, at de 32 Mænds Kollegium ikke mere var til, naar Stiftelsen kom udi det Tilfælde, at den behøver offentlig Tilsyn, da fastsættes, at Stadens Repræsentantere, eller de af Borgerskabet, der komme i Stedet for de 32 Mænd, og hvis Indretning mest ligner disses, under hvad Navn det bliver, skulle autoriseres til at antage sig Stiftelsen paa samme Vilkaar og Maade, som foran om de 32 Mænd er bestemt.

3) At et Eksempplar af Selskabets Love, saavel som af de ved Trykken deri Tid efter anden bekendtgjorte Tillæg og Forandringer skal indleveres til Bevaring i Kobenhavns 32 Mænds Arkiv.

§ 5.

I forestaaende 2, 3 og 4 §§, der alene sigter til at forvise Selskabet sin muligste Varighed, maa ingen Forandring nogensinde foreslaas, eller paa hvad som helst Maade vedtages; og paa det at ethvert Medlem i disse Henseender skal være aldeles uberettiget til at foreslaa eller foretage noget, skulle ingen af Selskabets nuværende eller efterkommende ordentlige, overordentlige eller korresponderende Medlemmer anses stemmeberettigede, forinden de have underskrevet det originale Eksempplar af disse Love, som forbliver i Direktionens Bevaring, ved hvilken Underskrift de skulle anses lige saa gyldigen at have frasagt dem de, et saadant Selskabs Lemmer til Skade for denne Hensigt ellers tilkommende, almindelige Rettigheder, og, at have samtykt det foranførte tilfældige Forhold med Selskabet og dets Møllers Overgivelse til offentlig Brug, som om et formeligt Instrument derover var forfattet og af dem underskrevet.

§ 6.

For endelig at gaa saa vidt, som menneskelig Forsigtighed tillader, i at betrygge Selskabets Varighed, saa, paa

det at ingen forandrede Principper, eller indsnigende Selvrædighed nogensinde skal tillade Selskabets efterkommende Medlemmer, under noget hvad som helst Skin, at fravige, hvad dette Kapitel i saadan Henseende indeholder, vedtages det af Selskabets nuværende Læmmer, at dets Direktører straks have at ansøge om hans kongelige Majestæts vor allernaadigste Konges Konfirmation paa, hvad som i dette Kapitels 2, 3, 4 og 5 §§ indeholdes, naar saadant af Selskabet er vedtaget, paa det at samme derefter kan tjene til en trykkelig Regel og Rettesnor for alle vedkommende i Fremtiden.

II.

§ 7.

Selskabet bestyres af en Direktion paa 5 Medlemmer. 2 af disse udnævnes af Selskabets hidtilværende Direktion; hver af disse vælger straks sin Suppleant, der tiltræder ved Medlemmets Fratræden, og som da straks vælger sin Suppleant, og saaledes fremdeles. Skulde det ske, at et af disse Medlemmer fratræder uden at have valgt sin Suppleant, vælges hans Efterfølger af det andet Medlem. De her omhandlede Valg indstilles til Stadfæstelse af Københavns Overpræsident og gælder for Livstid.

2 Medlemmer vælges af Københavns Borgerrepræsentanter ved Forholdstalsvalg blandt Personer i eller uden for Forsamlingen og iøvrigt efter Reglerne for de almindelige kommunale Valg. Valget gælder for 4 Aar eller efter Omstændighederne for Resten af en saadan Valgperiode.

De 4 Medlemmer vælger i Føreling det 5te samt en Suppleant, begge paa 4 Aar. Opnaas intet Flertal ved de her omhandlede Valg, foretages Valget af Overpræsidenten.

Ved Valg, der foretages paa Tid, kan Genvalg finde Sted.

Direktionen er ulønnet.

§ 8.

Fremtidig kan kun saadanne Medlemmer optages, som Direktionen, for at sikre Selskabet særlige Goder, enstemmig ønsker optagne. Finder saadan Optagelse Sted, gives der Borgerrepræsentationen Meddelelse om den og dens Begrundelse.

Medlemmer af Bestyrelsen er, saa længe de har Sæde i denne, Medlemmer af Selskabet.

Der betales intet Medlemsbidrag.

§ 9.

Direktionen fører Bog over sine Forhandlinger og Afstemninger samt et Regnskab, som aarlig i Januar Maaned indsendes til den kommunale Revision.

Direktionen vælger selv sin Formand og vælger et af sine Medlemmer til Kasserer, begge for 4 Aar ad Gangen.

§ 10.

Direktionen holder Møde mindst én Gang fjerdingaarlig. Hvis den i § 8 omtalte Bestemmelse træder i Kraft, skal de fremtidig optagne Medlemmer have Adgang til Direktionens Møder, dog uden Stemmeret. Direktionen er beslutningsdygtig, naar et Flertal af dens Medlemmer er tilstede. Sagerne afgøres ved Stemmeflerhed; staar Stemmerne lige, gør den fungerende Formands Stemme Udslaget.

Saa længe den i § 8 omtalte Bestemmelse ikke har ført til Optagelse af nye Medlemmer, afholdes et Aarsmøde, ved hvilket Beretning om det forløbne Aars Virksomhed, og Plan og Budget for det kommende Aar forelægges Selskabets Medlemmer til Drøftelse. Dette Aarsmøde kan dog med Medlemmernes Samtykke bortfalde.

§ 11.

Den 4. Marts, Selskabets Stiftelsesdag, afholdes aarlig et Møde, ved hvilket Tale holdes om et Skole- eller andet Oplysningssspørgsmaal eller om en Person, Institution eller

Virksomhed, der i eller udenfor Selskabet har spillet en betydningsfuld Rolle for sandanne. Direktionen bestemmer, hvem der, foruden nuværende Lærere og Elever i Efterslægtsselskabets Skole, vil være at indbyde til dette Møde, dog at Københavns Borgerrepræsentanter, Københavns Skoledirektion, Direktionen for de forenede Skoler i København og Bestyrelsen for Efterslægtssamfundet i København skal indbydes.

§ 12.

Forandringer i disse Love kan ikke foretages uden Borgerrepræsentationens Samtykke.

Vedtagne den 11. April 1793. — Ændrede den 2. April 1913.